

Polscy uczeni, odkrywcy i wynalazcy

Oskar Kolberg

Jakub Paradowski,
Kuba Bis,
Kuba Pawlak

Kierunek studiów : Inżynieria Danych

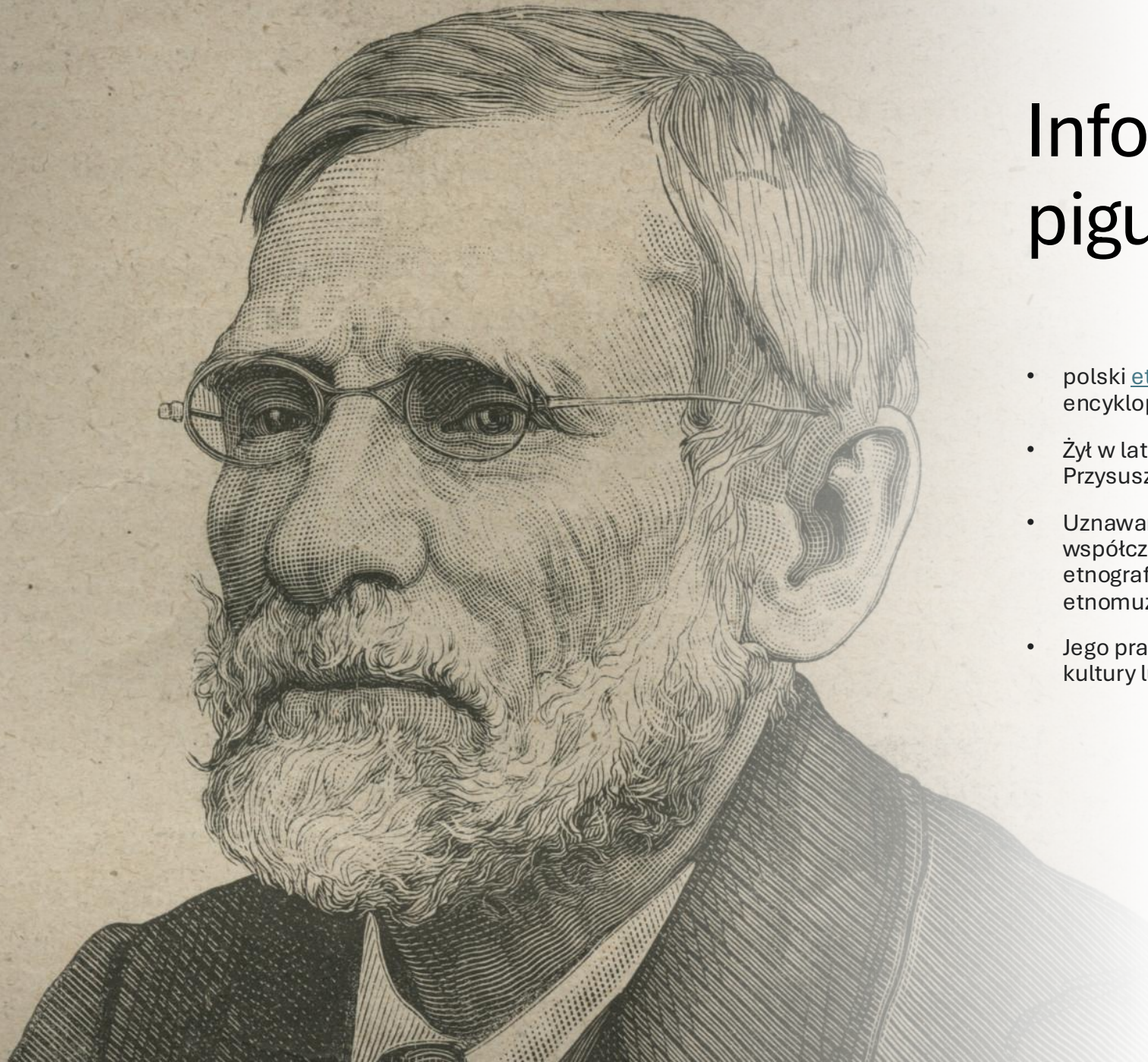
Wydział Zarządzania i Modelowania Komputerowego

Politechnika Świętokrzyska

s098309@student.tu.kielce.pl

s098286@student.tu.kielce.pl

s098284@student.tu.kielce.pl

Informacje w pigułce

- polski [etnograf](#), encyklopedysta, [folklorysta](#) i [kompozytor](#).
- Żył w latach: 1814–1890 (ur. 22 lutego 1814 w Przysusze, zm. 3 czerwca 1890 w Krakowie)
- Uznawany za twórcę źródłowych podstaw współczesnych nauk o kulturze, takich jak: etnografia, etnologia, folklorystyka, etnomuzykologia, językoznawstwo.
- Jego prace zachowały od zapomnienia zdobycze kultury ludowej.

Kalendarium Rzeczypospolitej w Czasach Kolberga

1795 - 1831	Okres rozbiorów Polski – Kolberg żył i pracował pod zaborami (głównie rosyjskim)
1830 - 1831	Powstanie Listopadowe – miało duży wpływ na środowisko intelektualne.
1846	Powstanie Krakowskie i rzeź galicyjska.
1863 - 1864	Powstanie Styczniowe – ostatecznie umocniło kontrolę zaborców, co zahamowało rozwój polskiej kultury

Kalendarium (Oskar Kolberg)

1814	Urodził się Oskar Kolberg (22 lutego, Przysucha).
1823–1830	Dorasta w Warszawie; rozwija zainteresowania muzyczne.
1830–1835	Studia muzyczne w Warszawie i Berlinie; pierwsze zapisy pieśni ludowych.
1850–1857	Intensywne badania terenowe nad folklorem w różnych regionach Polski.
1857	1857 – ukazuje się pierwszy tom „Ludu...”.
1860–1880	Podróże badawcze po kraju (Wielkopolska, Małopolska, Mazowsze itp.). Publikacja kolejnych tomów.
1871	Przenosi się do Krakowa; współpracuje z Akademią Umiejętności.
1880–1890	Kontynuacja pracy nad kolejnymi tomami, przygotowanie rękopisów.
1890	3 czerwca – śmierć Oskara Kolberga w Krakowie.

Rodzina

Juliusz Kolberg

- **Ojciec: Juliusz Kolberg** (Juliusz Krzysztof Kolberg, 1776–1831).
- **Pochodzenie:** Pochodził z Meklemburgii (Prusy, obecnie Niemcy), przybył do Polski w 1796 roku.
- **Zawód:** Był **kartografem, inżynierem i geodetą**. Pełnił funkcję **profesora miernictwa, geodezji i topografii** na Królewskim Uniwersytecie Warszawskim.
- **Status:** W 1829 roku otrzymał **szlachectwo** za zasługi naukowe i przyjął nazwisko **Kołobrzeg – Kolberg** oraz herb „Kołobrzeg”.
- **Wpływ:** Był postacią wybitną, interesował się różnymi dziedzinami życia i sztuki, co ukształtowało dom rodzinny o wysokiej kulturze.
- **Matka: Karolina Fryderyka Henrietta z Mercoeur** (1788–1872).
- **Pochodzenie:** Pochodziła z rodziny francuskich emigrantów, urodziła się w Fordonie nad Wisłą (obecnie część Bydgoszczy). Była pochodzenia francusko-niemieckiego.
- **Cechy:** Była inteligentną i uzdolnioną muzycznie kobietą.
- **Wpływ:** Wprowadziła do domu muzykę, co miało duży wpływ na przyszłe zainteresowania Oskara.
- **Rodzeństwo:**
- **Wilhelm Karol Adolf Kolberg** (1807–1877): Starszy brat Oskara, był **inżynierem i kartografem**
- **Antoni Kolberg** (1815–1882): Młodszy brat Oskara, był malarzem
- **Julia Kolberg** (zmarła w dzieciństwie).
- **Gustaw Kolberg** (zmarł w dzieciństwie).
- **Juliusz Kolberg** (zm. 1843, w wieku 25 lat).

Karolina Fryderyka Henrietta z Mercoeur

Przyjaciele

Fryderyk Chopin

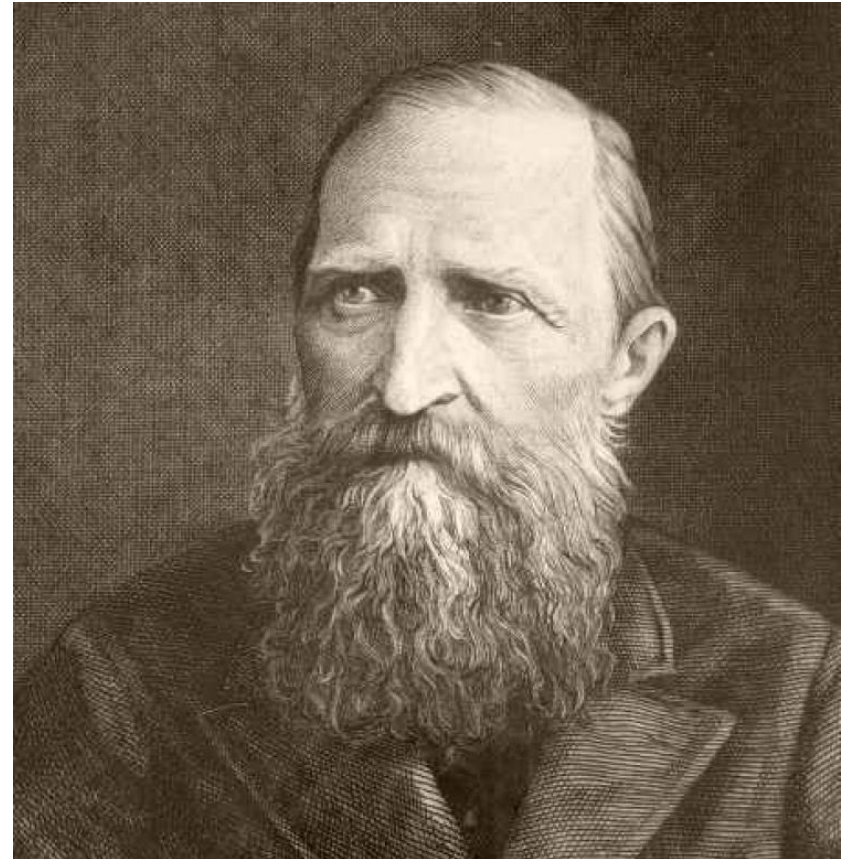

Henryk Wieniawski

- **Fryderyk Chopin:** Przyjaźń z czasów licealnych. Kolberg był pod wpływem jego wrażliwości na polski folklor (zwłaszcza rytmy mazura i kujawiaka).
- **Henryk Wieniawski:** Zaprzyjaźniony muzyk i kompozytor, z którym Kolberg współpracował i któremu dedykował utwory.

Współpracownicy i kontakty

- Kolberg nie pracował w całkowitej izolacji.
- Najważniejszy kontakt: Utrzymywał bliskie kontakty ze środowiskiem Krakowskiej Akademii Umiejętności.
- Pomocnicy: Korzystał z pomocy miejscowych księży, nauczycieli, ziemian i inteligencji, którzy pomagali mu zbierać materiały (informatorzy terenowi).
- Znani współcześni: Był w kontakcie z takimi postaciami jak Józef Ignacy Kraszewski (pisarz) i Aleksander Jagiellonowicz (wydawca).

Józef Igancy Kraszewski

Józef Elsner

Liceum Warszawskie

Edukacja

- Uczeń Liceum Warszawskiego – jednej z najlepszych szkół ówczesnej Polski (1823–1830).
- Edukacja muzyczna: Kształcił się w zakresie gry na fortepianie i kompozycji u T. Głogowskiego (1824), F. Vettera (1825), J. Elsnera (1830), a także u I.F. Dobrzyńskiego (w latach 1832–1834).
- W latach 1835 do 1836 przebywał w Berlinie, gdzie studiował teorię muzyki i kompozycję u C. F. Girschnera i K.F. Rungenhagena oraz prawdopodobnie uczęszczał do Akademii Handlowej.

Kompozytor i Muzyk

- Debiut kompozytorski: Zadebiutował jako kompozytor pieśni i utworów tanecznych.
- Gatunki: Początkowo skupiał się na muzyce salonowej i tanecznej – komponował polonezy, mazury, walce, polki, kontredanse i inne.
- Muzyka sceniczna: Jest autorem opery sielskiej „Król pasterzy” (najbardziej znanej kompozycji).
- Zmiana kierunku: W późniejszym okresie porzucił czynną karierę kompozytorską na rzecz intensywnych badań terenowych i dokumentacji.

Kolberg jako Etnomuzykolog

- **Pionierstwo:** Był jednym z pierwszych badaczy w Europie, który dokonał tak dokładnego i obszernego zapisu muzyki ludowej (tzw. etnomuzykologia).
- **Wpływ na Kompozytorów:** Jego zbiory stały się inspiracją dla pokoleń polskich kompozytorów (np. **Karol Szymanowski** i inni).

Życie zarobkowe i przemiana

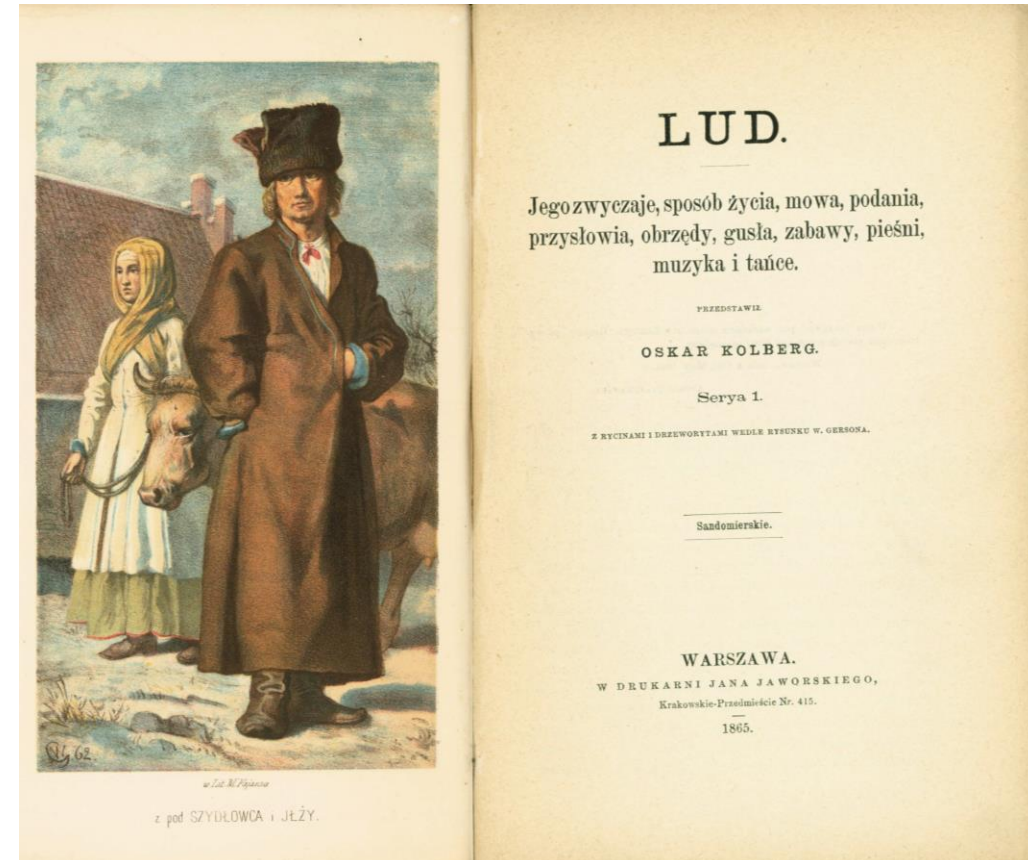
- Praca zarobkowa: Przez wiele lat pracował jako księgowy i urzędnik.
- Lata 1845–1857: Pracował jako urzędnik w zarządzie Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej – stabilna posada, która dawała mu środki na realizację pasji.
- Przełom (ok. 1861 r.): Podjął decyzję o utrzymywaniu się wyłącznie z działalności naukowej i literackiej – ryzykowny krok na rzecz poświęcenia się etnografii.
- Trudności: Miał ogromne problemy finansowe związane z pokrywaniem kosztów badań terenowych i wydawnictw.

Początki Badań terenowych

- 1839: Rozpoczęcie pierwszej poważnej wyprawy badawczej na Mazowsze – początek metodycznej pracy dokumentacyjnej.
- Metoda: Był pionierem w stosowaniu metody bezpośredniego kontaktu z ludnością wiejską (informatorem).
- Obszar badań: Początkowo Mazowsze, później niemal cały obszar dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów (od Kaszub po Huculszczyznę).

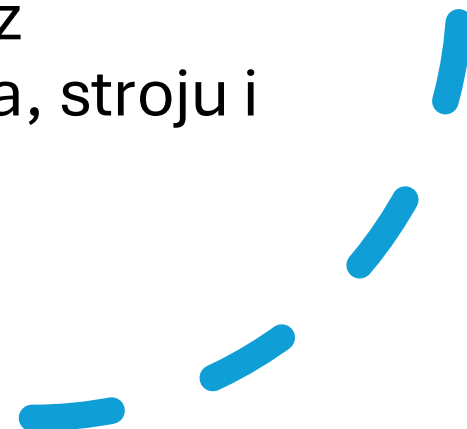
Najważniejsze Osiągnięcie

- Rozpoczęcie wydawania monumentalnego cyklu monografii regionalnych pt. ***Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce.***
- **1865 rok** – ukazuje się pierwszy tom: **Sandomierskie.**
- To osiągnięcie stawia Kolberga w rzędzie największych europejskich badaczy folkloru, jako pierwszego, który podjął się tak **systematycznego i szerokiego** opisu kultury narodowej.

Znaczenie dla kultury i tożsamości

- Ratunek kultury: W okresie zaborów jego praca miała charakter misji narodowej – była to akcja ratowania dziedzictwa kulturowego przed zapomnieniem i zniszczeniem.
- Inspiracja: Jego zbiory stały się źródłem inspiracji dla kolejnych pokoleń artystów:
- Kompozytorzy: Karol Szymanowski, Witold Lutosławski.
- Pisarze: Władysław Reymont („Chłopi”).
- Artyści ludowi: Twórcy czerpiący z zachowanych wzorów wzornictwa, stroju i obrzędów.

Znaczenie dla nauki

- Etnografia: Uważany za ojca polskiej etnografii naukowej. Ustanowił standardy metodologiczne.
- Folklorystyka: Jego prace stanowią fundament polskiej folklorystyki i są nieocenionym materiałem źródłowym.
- Etnomuzykologia: Jest prekursorem w metodycznym zbieraniu i zapisywaniu melodii ludowych, co było rewolucyjne na tle XIX-wiecznych badań.
- Dziedzictwo: Dzięki niemu polska kultura ludowa stała się przedmiotem badań naukowych, a nie tylko romantycznego zainteresowania.

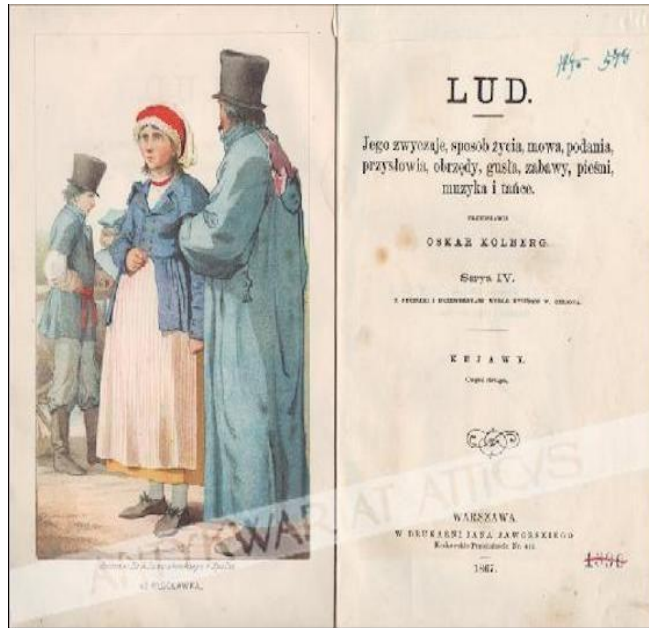
Uznanie Międzynarodowe

- Wystawa Wszechświatowa w Paryżu (1867): Kolberg po raz pierwszy zaprezentował swoje prace szerszej publiczności.
- Wystawa Światowa w Paryżu (1878): Otrzymał Brązowy Medal za swoje wydawnictwa, co stanowiło ważne, choć spóźnione, międzynarodowe uznanie.
- Członkostwo: Został członkiem wielu zagranicznych towarzystw naukowych.

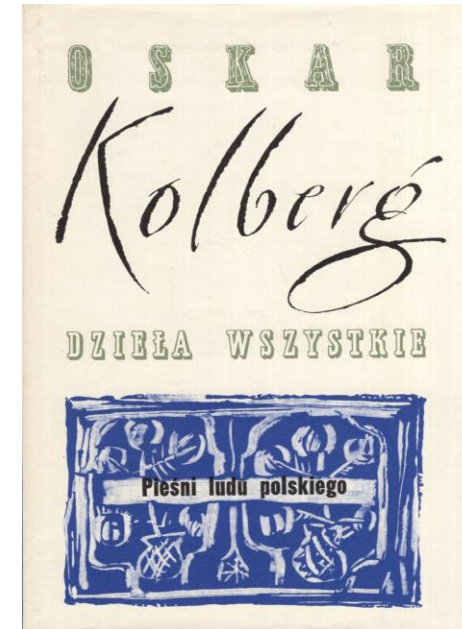

Medal za wystawę w paryżu

Wybrane Publikacje

1857–1890

1883

Zakończenie drogi

- Ostatnie lata: Po 1880 roku, schorowany i zmagający się z problemami finansowymi, przeniósł się do Krakowa.
- Śmierć: Zmarł 3 czerwca 1890 roku w Krakowie.
- Miejsce Spoczynku: Spoczął na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.
- Testament: Pozostawił po sobie ogromny dorobek w postaci rękopisów, które później przejęło i kontynuowało wydawać Polskie Towarzystwo Ludoznawcze (PTL).

Cmentarz Rakowicki, grób Oskara Kolberga

Pamiętne słowa

- „Umieram, Bogu dzięki, z tą pociechą, że według sił moich zrobiłem za życia, co mogłem, że nikt mię za próżniaka nie ma i mieć nie będzie, a to, co po sobie zostawiam, przyda się ludziom na długo.”
- Dziedzictwo Żywe: Jego dzieło jest wciąż nieustannie wykorzystywane przez badaczy, artystów i wszystkich zainteresowanych polską kulturą.

Źródła

- https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Rakowicki_Cemetery,_grave_of_Oskar_Kolberg_%28Polish_ethnographer,_folklorist,_composer%29,_26_Rakowicka_street,_Kraków,_Poland.jpg
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Oskar_Kolberg
- <http://www.oskarkolberg.pl/pl-PL/Page/59>
- [https://pl.wikipedia.org/wiki/Lud_\(monografia\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Lud_(monografia))
- <https://skrypt.com.pl/product/kolberg-o-dziela-wszystkie-piesni-ludu-polskiego/>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Liceum_Warszawskie
- https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiXssyE5q6RAxXeHhAIHfrVC10QFnoECBwQAAQ&url=https%3A%2F%2Fpl.wikipedia.org%2Fwiki%2FJ%25C3%25B3zef_Elsner&usg=AOvVaw1zelPoWQKUUXEEh4utLKWp&opi=89978449
- https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiT9YOR5q6RAxVDNxAIHTiqB_YQFnoECDcQAAQ&url=https%3A%2F%2Fpl.wikipedia.org%2Fwiki%2FJ%25C3%25B3zef_Ignacy_Kraszewski&usg=AOvVaw3J36xjnuwsj9CO8PwsUmC&opi=89978449
- https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi_6fec5q6RAxUTHxAIHUQ8GF8QFnoECBkQAAQ&url=https%3A%2F%2Fpl.wikipedia.org%2Fwiki%2FHenryk_Wieniawski&usg=AOvVaw3-iQ2VI8SGqr1aN4nh5R1z&opi=89978449
- https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjizfCu5q6RAxV1IRAIHfVIE3oQFnoECBwQAAQ&url=https%3A%2F%2Fpl.wikipedia.org%2Fwiki%2FFryderyk_Chopin&usg=AOvVaw2jBXwOAXc_IltBvjledFHMx&opi=89978449